

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Poetica astronomica

Hyginus, Gaius Iulius

[Venedig], 22. Jan. 1485

Clarissimi viri Hyginii descriptionum formarum celestium astronomicon

[urn:nbn:de:bsz:31-249028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-249028)

Clarissimi uiri Hyginii descriptionū formarū cęlestiū
Astronomicon.

Draco incipiens a polo Boreo pro /
tinus dicere: quo utraq; arcui nixę
uebunt arctico circulo clausę: & ita
collocatę ut alterius una queq; earū
resupinata caput: alterius tegere ui/
deatur: ita tamen ut caput eius que
superior fuerit ad caudam inferioris
cōtendat. Harū maior in extremo
circulo pedes habet fixos. Pręte/
rea habet in capite stellas septę: oēs
obscuras. ī utrisq; auribus binas. In
humero claram unā. in pede de posterioribus nouissimo duas.
In sūmo interscapilio unam. In crure de posteriorib; primo unā
In pede priore duas. In cauda ipsa tris. Ita toti; sideris stelle sūt
omnino. xxi. Minor autē habet in statiois unoquoq; loco stel
las singulas clare lucentes & super caudam tris: omnino septę.
sed ī prioribus caude stellis una a qua polus appellatur. ut Era/
chones dicit. per quem locum ipse mūdus existimatur uersari.
Relique autē due χροσντ & α dicuntur: q; circum polū uersant.

Draco inter duas arctos collocatus uidetur corpis
sinu facto arctō minorē ita cōcludere: ut pene pe/
des eius tangere uideat: cauda autem flexa caput
maioris attingere: suo capite tāq; reducto: circulū
arcticū attingens: corpus ut in spheram complica
ri: & si quis diligentius attenderit: uidere poterit caput draco/
nis ad maioris urse regionē caude collocari. Hic habet ī utroq;
tempore stellas singulas. In oculis singulas. In mento unam: &
toto corpore reliquo passim claras decę: ita ut omnino sit stel
larum quindecim.

Seant ymagines 36 significatōs

*Orda maior. Natus sub eo potes erit & domini obtinebit sup
militib; q; ad eum conseruet in fide bona. In uicet. magis
honorib; & dignitatib;. gaudet ad suo populo in uarijs
quinis. q; quib; fauore consequat*

Draco Septem in

Statu sub illo. Id est
aut & exposit. Ite
tor alior. Pluribus
& rixosus. Wilentia
Inconstans & latro
Indistinctus plerumque pauper
q̄ dicitur;

Arcetophilax. Huius manū sinistra circulus arcticus
includit: ita ut neq; occidere neq; exoriri uideatur
Ipse enī positus ab arctico circulo ad estiuū defini-
tur inclinatus in longitudinē. dextro pede estiuo
circulo nixus. huius humeros & pectus a reliquo cor-
pore diuidit circulus: q̄ p̄ utrosq; polos transiens tangit arietē
& chelas: hic quidē cū tauro & geminis & cancro & leone oc-
cidit: ideo sero occidere dicit: q̄ magis erectus a pedibus perue-
nit ad terrā. At exoriēs citius q̄ chelę uidet. Habet autē in sini-
stra manu stellas quattuor: que nūq; occidere uident. In capite

Vrsa minor arc̄ polu arcticu
Statu sub eo valde sublimabit in mudo. neq; p̄bit exit neq; laico
neq; p̄p̄riat neq; seculari. s; t̄bit medicu. Om̄s sui cognati
ditabunt q̄ eo d̄d̄ lassiat b̄minole a cauda

stellam unam. In utroq; humero singulas. In utraq; māma singu-
 las. sed clariorem dextrā: & sub ea alterā obscuram: & in cubito
 dextro claram unā. In zona unā clarius ceteris lucentē. hęc stel-
 la arcturus appellatur. In utrisq; pedibus singulas: quę oīo sunt
 quattuordecim.

Boetes

Oronā humero sinistro prope cōtingere arctophi-
 lax uidef: quę ante engonasin dextri pedis calce
 cōiungit. hęc cancro & leone ex oriente occidere:

*Boetes in uirgine ad mediū libere
 natus sub eo uiuēt sp̄ in laboribz & exit paup̄ Non
 cupit hęc morā in ciuitate. s; spociū in rure colere
 tabernā*

cum scorpione exoriri perspicitur. Habet autē stellas nouem i
rotundo dispositas, sed ex his tres clarius ceteris lucentes.

Corona

Coronasin. Hic positus inter duos circulos arcti/
cum & æstiuū: utriusq; pedib; & dextro genu quem
ante dixim; arcticū circulū finit. Ita tñ ut dextro
pede priorib; digitis circulū terminet: sinistro autē
toto caput draconis opprimere conet. Humeris
autē uelut sustinēs circulū æstiuū & manu dextra piecta tangēs
Leua autē e regione ad sinistrū genu porrigēs equali intervallo
circuli æstiuū & genu sinistri. Hic occidēs capite pri; q; reliquo

Corona Cęptis in Virgine

*Natus sub ea palud; erat in foae. indubiu; corpa. bonoz; in dextoz;
Cupit splendide rectura. Non h; diues. et felix. sublimabit
ad honoz; ab homib; q; opabit bona.*

corpore deuenit ad terram: qui cū totus occidit ut pendere pē
 dibus ex arctico circulo uideat. Exoriens ante pedibus q̄ reli
 quis membris. Habet autem in capite stellam unam. In sinistro
 brachio unam. In utroq; humero singulas clare lucētes. In ma
 nu sinistra unam. In dextro cubito unā. In utroq; latere singu
 las: sed clariore in sinistro. In dextro femore duas. In genu unā
 In poplite unā. In crure duas. In pede unam que dicitur cl ara.
 In sinistra manu quattuor. quas pellem leonis nōnulli esse di
 xerunt: Ita sunt omnino decem & nouem.

Hercules

Hercules in Sagittario

*Virgo sub eo nax fortis ait & aiosus: lincios: & valde ditabit
 defuati ledens p̄p̄ios. Virtus mouet paties. Whila aupt
 q̄to ambulat. q̄ mobilis & in constant animi;*

Lyra: hęc posita est contra regionem: eius loci qui est inter genu & manū sinistrā eius: qui engona sin uocatur: cuius ipsa testudo spectat ad arcticum circulum. Sūmum autē cacumen ad polum notū contendere uidet. Hęc lyra uirgine exoriente occidere uidetur: & cum sagictario exoriri pspicitur. Habet autē in ipsis testudinis lateribus singulas stellas. In sūmis cacuminibus eorū quę in testudine ut brachia sunt coniecta singulas. In medijs iisdē quas humeros Eratosthenes fingit singulas. In scapulis ipsius testudinis duas. In ima lyre quę ut basis totius uidetur unam: & ita omnino sunt nouem.

d z

lyra in capite capreorum
 delicta in misericordibus. letis & iocundis. Ingeniosus & sapiens
 ipse paup̄ q̄ dicitur. & variab̄ experiet fortuna

Qlor. Huius una ala est ad circumductionem huius circuli: qui arcticos uocat: contingens extremum pedem sinistrū eius: qui engonasin uocat. Sinistrā autē habet alam paululū extra circulū estiuū pene coniungens pedibus pegasi: estiuus autē circulus rostrū eius a reliquo corpore diuidit. Cauda iungit extrema cū capite cephei. Hic cum uirgine & chelis occidens: prius capite q̄ reliquis membris deuenit ad terram: exorit autē cum capri/ corno. Hic habet in capite stellam clare lucentē unam. In collo alteram pari fulgore. In utrisq; pēnis quinas. Supra caudā unā. oīno habet stellas. xiii.

*Cygnus. sine capone
 & p̄d aquarū
 Mobile est solus. cito
 accedens. mox q̄
 cadente. delecta. p̄stato
 & aucupio. vixit
 hinc inde i simplicitate
 & no ditabit*

Cygnus

*Plades. gallina ad pullos in fine thami
 Sublimati ad honores & dignitates. Multa stit et in
 senio ditabit valde. in iustitia paup Ingeniosus &
 aboty. & acceptus in populo*

Cepheus a tergo minoris arcti cōstitut⁹ includit arctico circulo a pedib⁹ ad pect⁹: ut p̄ter humeros & caput eius nihil occidere uideat: nec longe abest a flexu draconis quē capite primū efficere uideat. cepheus autē manib⁹ utrisq; p̄iectis figurat tanto distidet intervallo a pedib⁹ arcti minoris quātū spaciū inter pedes cephei uideat. Hui⁹ caput scorpione exorto occidere: cū sagicta rio exoriri uideat. Hic autē habet ī capite stellas duas. In manu dextera unā. In cubito obscurā unā. In sinistra manu & ī humero singulas. In dextero humero unā. In zona quē medium eius diuidit corpus tres stellę clare uident. In latere dextro obscurā unā. In sinistro genu duas. In utrisq; pedibus singulę. Supra pedes stellę.iiii. Hic totus oino stellarū numerus.xix.

Cepheus

d 3

Cepheus in Aquas

Quias est & possidet multa dō. quiete uite. si no sublimabit ad dexta. semp in oio. splende rones in mesi. de optimis ferentis edent. neand lūmofus

Assiopia sedes in siliquaastro collocata ē. cui⁹ sedi
lis & ipsi⁹ cassiopeię pedes positi in ipsa circūdu/
ctione circuli qui arcticos uocaf. effigies autē cor
poris ad estiuū circulū puenit: quē capite & dexte
ra manu tāgit. Hāc ppe mediā diuidit circulus is
lacteus appellaf. pxime cephei signū collocatū: Hęc occidēs cū
scorpione capite: cū sedili resupino ferri pspiciť. Exoriri autē cū
sagitario. Hui⁹ in capite stella ostendit una. In utroq; bумero
una. In mamilla dextra clara una. In lumbis magna una. In sini/
stro femore duas. In genu una. In pede ipsi⁹ dextro una. In qua/
drato quo sella deformaf una. In utrisq; singule clari⁹ ceteris lu/
centes. Hęc igit est oino stellarū. xiii.

*Cassiopeia in fine rasiū a pilapio arctus
Nataq; sub eo pulch' erat in facie. p̄p̄tiosq;. lūp̄iosq;. diues
& letis. Felice dicit uita. & bone religiois usq; ad fine uite
sue. tūc mala morte geludet in bello aut abab' campo.*

Andromeda ppe cassiopeiā supra caput persei bre /
 ui interuallo dissidēte pspicit collocata: manibus
 diuersis uincta ut antiqs historiis ē traditū: cuius
 caput equi pegasi uētri cōiungit. Eadē enī stella ut
 umbilicus pegasi & andromedę caput appellatur
 Hui⁹ mediū pectus & manū sinistrā circulus estiu⁹ diuidit. Oc/
 cidit autē cū pisce de duob⁹ secūdo: quē andromedę subiectum
 brachio supra dixim⁹. Exoriēte libra & scorpione capite prius/
 q̄z reliquo corpe puenit ad terrā. Exorit autē cū piscib⁹ & ariete
 Hęc ut supra dixim⁹ h̄z ī capite stellā clare lucētē unā. In utroq̄
 hūero. i. In cubito dextro. i. In ipsa māu. i. In sinistro cubito ul' ī

Andromeda

d 4

Andromeda in p̄d̄ ip̄saim
 dicit de die in diem. Gallarib⁹ pulch⁹. & fortunat⁹. s̄z adnita
 sp̄nal̄ milib⁹ d̄fūno. & p̄d̄antib⁹. fr̄ib⁹. de p̄ali sacerdot̄
 relata. deuote orat. Ad p̄stantib⁹ p̄public⁹ mofestabit. quap̄
 singulas res amittet. & t̄m̄ in paupertate occupabit

brachio unā. In manu alterā. In zona trēs. Sup zonā quattuor.
In utroq; genu unā. In pedibus autē binas. Ita omnino est stel-
larum numerus. xxx.

Perseus. Huius sinistrū crus & humerū leuū: circu-
lus estiu⁹ a reliquo corpe diuidit. Ipse manu dex-
tra arcticū circulū tangit: dextro pede caput auri-
ggē premere uelut currens uidei. Idē occidens sagi-
ctario & capricorno exorto inclinat ad caput uer-
sus: cū ariete & tauro rectus exorit. Habet autē i utroq; hume-
ro stellam unā. In manu dextra clare lucentē unā qua falcem te-
nere dicit: quo telo Gorgonā interfecit. In sinistra alteram qua

Perseus

*Perseus in medio arceus & p̄to cap̄t thau
Vemore ambulabit. sapiens. conspiciet & amōios. homicida
Viposus fortis & audax. p̄missa i3. fortunatus & multo
amatus. ditabit valde. & male p̄det subas sua. Magis ad
videtur cō iustis p̄t. Concludet gladio ab aliis hōe;*

caput Gorgonis tenere existimatur. Habet præterea in uentre
 stellam unam. In lumbis alterā: in dextro femore unā. Ad genu
 in tibia unā. In pede unā obscurā. In sinistro femore unā. In ge/
 nu alterā. In tibia duas. In sinistra manu quæ Gorgonis caput uo/
 catur stellas quattuor. omnino ē stellarū numerus decem & se/
 ptem. Caput eius & falx sine sideribus apparent. Hunc Aratus
 cū diceret inter sidera cyconis menon figuratū: acceperūt com/
 plures eū puluerulentū dicere: quod minime cōuenit posse inter
 sidera etiā puluerulentum accipere. Quod si esset: dignior erat
 orion cui idem ascriberet. Primū quæ assidue est uenatus & semp
 in terra fuit. Denique adhuc inter sidera uenari uidef. Perseus
 autem qui assidue uolabat: nō potest puluerē habere. Quid igi
 tur est cum uellet aratus eū currentem obscure significare: uisus
 etholorū consuetudine ceconis menon dixit: etholi enim cū
 uolunt aliquem decurrere significare ceconisse dicūt id. Quod
 Aratus uoluit demonstrare: nō ut illū uolantē assidue pulueru
 lentū dicat. Quod a multis perperā est intellectum.

Eniochus autē circulo æstiuo genuū sine præterea
 humero sinistro usq; ad zonā diuidit ab eo: quem
 supra Lactē orbem diximus. Huius dexter pes
 tauri cornu sinistro stella coniungit: idest una ma
 nu ut lora tenens figurat. Cuius i humero sinistro
 capra. In manu autē duo. hēdi stellis formati dicunt. Totus autē
 pedibus Persei subiectus: caput habens contra ursę maioris aspe
 ctum. Hic occidere sagittarii & capricorni exortu uidef. Exo/
 riri autē ophiulco & engonasi occidente. Habet præterea stel/
 lam unam in capite. In utroq; humero unam. sed in sinistro cla
 riorē quæ uocatur capra. In utroq; cubito unā. In manu duas
 quæ hēdi appellantur stellis prope occidentibus formati. Ita oīno
 sunt numero septem.

Auriga

Ophiucus inclinatus a capite: ut qui resupinari uideatur manibus anguē tenere figuratus est. Huius autē humeri ab æstiuo circulo diuiduntur a reliquo corpore. Ipse genuū sine ab equinoctiali terminat circulo. Pede sinistro premens oculos: dextro autē testudini scorpionis innixus. Anguis autē qui ab eo tenetur prope extremum ore coronā contingens mediū precingit ophiucū: a cauda breuior quā superiorem corpore qua manus sinistra ipsius signi figuratur ita tamen ut extrema cauda circulum equinoctiale cum aquilę cauda iungat. Occidens autē ex ortu geminorum cancri & leonis peruenit ad terram. Exoriens autē cum scorpione & sagittario apparet.

*Auriga sine auriga in fine thauri & p[er] g[ra]m[ma] Equi sui
 p[er] in canco & leone
 Viator sub eo ponitur in uillis & uinea aut boues & uaccae
 delca habet ligna ex nemoralibus plus uiuit in laboribus quā in
 quiete in uinitate paup[er]um. s[ed] in senio ex laboribus suis trahit*

ret. Hic habet in capite stellam unam. In utroq; humero singu-
 las. In sinistra manu tres. In dextra manu quattuor. In lumbis duas.
 In utroq; genu singular. In dextro crure una: In utroq; pede sin-
 gulas. sed clariore in dextro. Itaq; est oino stellarum numerus .xvii.
 Anguis autem habet in summo capite stellas duas. Sub capite tres
 uno loco omnes. Ad manum ipsius ophiolci sinistram duas. sed
 que maxime ad corpus eius accedit clariore. Et in dorso anguis
 ad ipsam corporis coniunctionem quinque. Et in prima curvatura cau-
 de quattuor. In secunda caput versus habet stellas sex. Ita est oi-
 no stellarum numerus .xxiii.

Serpentarius

pinaria
 tuius
 iquo co
 terminat
 dextro
 nei ppe
 alcu a can
 signi figur
 quile cau
 leonis pu
 rario app
 rui fin
 arca
 in
 huc

Sagicta inter duos circulos estiuū & equinoctiale signo aquilę supposita diuiditur ab eo circulo qui utroq; polo subiectus ad cancrum & capricornum puenit. Huius cacumen ad equi pedū regionē spectat. Altera pars ad humeros ophiulci tēdit. Hęc occidit uirginis ortu. oritur autē cum scorpione. Habet omnino stellas quattuor: quarū una in principio materię altera i medio. duę reliquę i eo loco quo ferrū solet affigi: diuerse uident.

Quila ala dextra nō multum extra circulum equi noctialem prodire: sinistra autē nō longe a capite ophiulci figurata uidetur. Præterea rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus quem supra diximus a cancro ad capricornū peruenire. Media autē finit ab eo quem supra lacteū orbem demōstrauimus esse. Hęc exorto leone occidit. Exoritur autē cum capricorno habens in capite stellam unam. In utraq; pēna unam. In cauda unam. Itaq; omnino sunt quattuor.

*Volē cadens in capono
ipso q; aieate*

Aquila

*Quisq; erit. lūgiosa
q; mēdax q; ebriq;
neq; scilicet. sic
tūq; pā lignicat
neq; acceptat data
pōt sicut. auāq; in
bilis ad. vāq; pōt
paup. Si filia me
bilis erit. vāq; ab
mēdax. oiaq; lūg
uicq; ac mēdax
q; mēdax dūq; vāq;
multa obit bona
fūd dūq; q; da
bit lanonib;*

*Volē volans in sagittas q; capono
Vlacis sub eo multas ambulabit. nūq; q; ingram
aiosq; lūgiosa neq; a lūg. vāq; paup. fortuna in ff. si in
sua fortuna nō ē q; Si filia erit lūgiosa q; mēdax. multas
ambulabit. accepta i. populo. multa bō ei oia. si oia
male pōt dūq; dūq; bō q; lanonib;*

aigle

Delphin nō longe ab Aquilę signo figurat: in cur-
 uatione caudę nouissime æquinoctialis circuli cir-
 cūductione tangit: capite prope contingens equi-
 pegali rostrū. Hic exoritur cum sagictarii posteriore
 parte. Occidit autē cum uirgo exorta est a capite.
 Habet autē in capite stellas duas. Supra caput ad uerticē duas
 alias. Ad ea quę in uentre uelut pēnę uidentur habet stellas tres.
 In scapulis unam. In cauda duas. Itaq; omnino sunt stellę nume-
 ro decem.

Delphin

Equus arctici circulū spectās pedib' æstiuo orbe ni-
 ti: extremo ore caput delphini tāgere uidei: aq; rii
 manū dextrā ceruici sua cōiūgēs & utrisq; piscibus
 clausus quos in duodecim signis postea demon-
 strabimus. Huius in stellis corpus apparet usq; ad

*Delphinus int Sagittariū & Capreū
 Natus sub eo ioculos erit. si timidus. multum abulabit p. Juncos
 & flos. gaudet ep. nouitatib; & temp. erit & uinet. i. laborib; No
 erit multum sapiens si aspidus*

umbilicū deformatum. Qui occidit cū pisce de duobus primoꝝ
 qui supra tergum eius est fixus. Exoritur cum Aquario toto &
 pisce cū quo occidit. & manu aquarii dextra. Hic habet in ro/
 stro stellas duas obscuras. In capite unam. In maxilla unam. In
 utrisq; auribus singulas. In ceruicibꝝ quattuor obscuras. sed ma
 xime lucet quę capiti p̄xima apparet. In humero claram unam
 In pectore unam. In scapilio unam. In umbilico nouissimā unā
 quę andromedę uocat. In genibus utrisq; singulas. In utrisq; po
 blitibus singulas. Ita sunt omnino numero decem & octo.

Equus coloris in geminos
 & Concord

Natus sub eo p̄ vino
 . geminos . p̄ ultimab.
 p̄ ad honores & digni
 tates. Hic bona
 mensura p̄ robur
 dudu gest. bono
 mou. p̄tuoq;
 & a singulis d̄t̄
 honesty. uandz.
 & p̄t̄p̄and

Equus

Equus speciosus in Capricorno

Natus sub eo uagabundz erit & aiosus. labor & dines. Curiosz
 hōnibꝝ & indub. Dulciū uerborz. & an fine eius p̄t̄limabz
 ad honores & dignitatē

dibus propè cōtingens caput Pistricis. Habet autem in capite
 stellam unam. In cornib⁹ tres. In ceruice tres. In pede priore de
 primis unam. Inter scapilio quattuor. In cauda unā: sub uentre
 unam. In lumbis tres. In pede posteriori unam. Quę sunt oīno
 numero decem & octo.

Aries

Aurus ad exortum signorum dimidia parte col /
 locatus: ut incipere genu ac defigere ad terram uī
 detur. Caput eodem habens ac tentū. Genua eius
 reliquo corpe diuidit circulus equinoctialis Cor /
 nu sinistro ut supra diximus cōiungitur cum lini /

e

stro pede eius: qui auriga appellatur. Inter huius finitionē cor-
 poris & arietis caudā stelle sunt: quas uergelias nostri greci autē
 pleidas appellauerunt. Hic auersus occidit & exoritur. Habet in
 cornibus singulas stellas: sed in sinistro clariore. Vtriusq; oculis
 singulas. In fronte media unā. Ex quibus locis cornua nascuntē
 singulas: quę septem stelle hyades nūcupant. Et si nōnulli quas
 duas diximus nouissimas stellas negauerint esse: ut oīno hya-
 des essent quinq;. Pręterea in sinistro genu priore habet stellā
 unam. Et super unguam unam. In dextro genu unam. & inter
 scapilio tres: nouissimā earū cęteris clariorem. In pectore unam
 Quę sunt omnino pręter uergelias quattuordecim.

Taurus

Gemini ab aurige parte dextra supra orionē collo-
 cati uidentur: ita tñ ut orion inter taurū & geminos
 sit cōstitutus: capita eorū diuidunt a reliquo cor-
 pore: circulo eo qui estiuū diffinire supra est dict⁹.
 Ita ut cōplexa corpa inter se tenētes. Occidāt di-
 recti a pedib⁹. Exoriunt autē inclinati ut iacētes. Sed is q can-
 cro est pximus. habet in capite stellā unā clarā. In utrisq; hume-
 ris singulas claras. In dextro cubito unā. In genib⁹ utrisq; singu-
 las. In pedib⁹ utrisq; singulas. Alter autē i capite unā. In sinistro
 humero unam. In dextro alterā. In utrisq; manibus singulas. In
 dextro genu unā. In sinistro genu alterā. In pedibus utrisq; sin-
 las & intra sinistrū pedē unā quę tropus appellat. & sūt. xviii.

Gemini e z

Cancer. Hunc medium diuidit circulus estiuus ad leonis exortus spectantē: paululū supra caput hydre collocatum. Occidentē & exorientem posteriore corporis parte. Hic autē habet in ipsa testa stellas duas quę asini uocant: de quibus ante dixim⁹.

In pedib⁹ dextris singulas obscuras. In sinistro pede pmo duas In secūdo duas obscuras. In tertio unam. In quarto primo unā obscuram. In ore unam. In ea quę chela dexterior dicit tres similes: nō grandes. In sinistra similes duas. Et ita ē omnino stellarum numerus decem & octo.

Cancer

*Stratus sibi Jacobi a via aq in Canao
Natus sub eo paup & debilis erat. nulla oio hūc
fortuna; neq; paupior dia potit;*

Eo spectās ad occasum supra corpus hydre a capi/
 te qua cancer instat: usq; ad mediā partē eius con/
 stitit: medius estiuo circulo diuiditur: ut sub ipso
 orbe priores pedes habeat collocatos. Occidens
 a capite & exoriēs. Hic habet in capite stellas tres
 In ceruicib⁹ duas. In pectore unam. Inter scapilio tres. In media
 cauda unā. In extrema alterā magnā. Sub pectore duas. In pe/
 de priore unā clarā. In uentre clarā unam. Et infra alteram ma/
 gnam unam. In lumbis unam. In posteriore genu unam. In pe/
 de posteriore clarā unam. Et ita est omnino numerus stellarū
 decem & nouem.

*Vagellus in Leone et
 Virgine*

*Natus sub eo Ingentis
 et dices et paucos ab
 trahit in populo
 dilige et honorabi
 vngis et amp Inuista
 confert largit
 In fere vitor*

Leo e 3

Le Lion

Virgo infra pedes boetis collocata: capite posteriori rem parte leonis: dextra manu circulum æstivalē tangit: ac inferiorē partē corpis: supra coruū & hydræ caudā habere p̄spiciē. Occidens capite priusq; reliquis membris. Huius in capite est stella una obscura. In utrisq; humeris singulę. In utrisq; p̄nīs binę: quarum una stella quę est in dextra p̄na ad humerū defixa protrigot uocat. Pręterea habet in utrisq; manibus singulas stellas: quarum una quę est in dextra manu: maior & clarior conspicit. In ueste autē habet passim dispositas stellas septem. In utrisq; pedibus singulas. Omnino stellarū numerus. xvi.

Astronatus media virgo
in Scorpion

Virgo sub eo est excellentior
pulsior. hinc fortunatior: bonius
largior & iociosior. ditior. &
ab omni deliquit. exaltabit
ad honores. & dignitates magis
ad matrem suam. spem suam
implere acquirere. implere
applicabit. p̄ces adiuuare
p̄hibebit. neq; cupit. neq;
dimittit ei in hoc;

Virgo

Corpii prior pars que Chele dicitur ita premit ab equinoctiali circulo: ut eum sustinere uideat. Ipse autē pedibus ophiulci de quo supra diximus subditus extrema cauda circulū hyemalē contingere uidet. Neq; longe est ab eo qđ pro hostia centaurus ferre prospicit. Occidit autē inclinato capite: exoritur erectus a chelis. Hic habet stellas in his que chele dicunt in unaquaque earum binas: ex quibus primę sunt clariore. Preterea habet in fronte stellas tres: quarū media est clarissima. Inter scapilio tres. In uentre duas. In cauda quinque. In acumine ipso quo percutere existimat duas. Omnino stellarū. xix.

Scorpius

Asclepius in Scorpione stat sub eo trinitas & paup erat laboriosus qđ & multos amittit & aduicium sustinet occulte aut mordet ab aiali nocens uoluit

Agictarius autē spectās ad occasum: centauri cor-
 pore figurat uelut mittere sagittas: incipiens a pe-
 dibus usq; ad humeros. In hyemali circulo collo-
 catus ita ut caput ei⁹ solum extra eū circulū quem
 supra diximus apparere uideat: cuius arcus lacteo
 circulo medi⁹ diuidit. ante pedes eius est quedā corona stellis
 effecta de qua prius diximus. Hic preceps occidit. Exoriet dire-
 ctus. Habet autē in capite stellas duas. In arcu duas. In sagitta
 unam. In dextro cubito unam. In manu priori unā. In uentre
 unam. Interscapilio duas. In cauda unam. In priori genu unam.
 In pede unā. In inferiori genu unam. In pollice unā. Omnino ē
 stellarū quindecim. Corona autē centauri est stellarū septem.

Sagittarius

*Herbellū in Sagittario & Capricorno
 Viatū sub eo plū erat fatūm. mobilem q̄libet feruorū &
 ff̄ h̄ spūm q̄libet d̄iuidit. s̄ spūm d̄iuidit magis*

Capricornus ad occasū spectās & totus in zodiaco circulo deformat⁹: cauda & toto corpe medi⁹ diuidit⁹ ab hyemali circulo: suppositus Aquarii manui sinistrae: occidit autē preceps: exoritur autē directus. Sed habet stellā i naso unā. Infra cervicē unā. In pectore duas. In priore pede unam. In priore eodē alteram. Inter scapilio habet stellas septem. In uentre septē. In cauda duas. Et est omnino stellarū. xxii.

Aquarius habet pedes i hyemali circulo fixos: manum autē sinistraē usq; ad capricorni porrigēs tergum dextrā iube pegasi ppe cōtingens: spectat ad exortus: qui cū ita sit figurat⁹: necesse est eū corpore prope refupinato uideri. Effusio aquę puenit ad

eum piscem qui solitarius figuratur de quo posterius dicemus. Sed aquarius & occidit & exoritur capite prius quam reliquis membris. Hic habet in capite stellas duas obscuras. In utrisque humeris singulas magnas. In sinistro cubito unam grandem. In manu priori unam. In utrisque mammis singulas obscuras. In lumbo in teriore unam. In utrisque genibus singulas. In dextro crure unam. In utrisque pedibus singulas. Omnino est stellarum quattuordecim. Effusio aquae cum aquario ipso est stellarum triginta. Sed in his omnibus prima & nouissima clara.

Aquarius

Quaranta In Aquario & piscibus

*Uterq; sub eo se latat. pingit & stindit ymagines. Carit
in aethera spatio & musicalib; spang. s; ornata & b
vesatid incedit;*

Pisces, Horū alter Notus; alter Boreus appellatur: Ideo q̄ unus eorū qui boreus dicit̄ inter equinoctialem & estiuū circulū sub Andromedę brachio collocatus: & arcticū polum spectans constituitur alter autē est in zodiaco circulo extremo sub scapulis equi: nō longe ab equinoctiali circulo collocatus spectās ad occasum. Hi pisces quibusdam stellis ut lineola ab arietis pede primo coniungunt̄: quorū inferior ante occidere & exoriri uidet̄. Habet autē stellas decem & septem. Et boreus omnino duodecim. Coniūctio eorū habet ad Aquilonē spectans stellas tres. ad alteram partem tres. Ad exortū tres. In cōmissura tres: omnino duodecim. Horum coniunctionem quę a pede arie/

Pisces

tis primo notat aratus grece. Cicero nodū celestē di-
 cit: qui utrūq; uolunt significare: eū nodū nō solū pisciū: sed etiā
 totius sphaere esse: quo enī loco est circulus ab arietis pede Me-
 sembrinos dicit: qui meridē significet. & quo loco is circulus
 mesembrinos coniungit: & transit equinoctialē circulū: in ipsa
 coniūctione circularū nodus pisciū significatur: quia eū nō mo-
 do nodū pisciū sed etiā celestiū nodum appellauerunt.

Piscis a media cauda diuiditur ab hyemali circulo
 spectans ad exortus: rostro prope posteriōre arietis
 pedem iungens: huius priorē partē corporis: quē
 spectat ad exortus prope alluere flumen Eridani
 uidei. Hęc cadit exorto cancro & leone: exoritur
 autē cum centauro & geminis. sed habet in extrema cauda stel-
 las duas obscuras. Ab eo loco usq; ad reliqui corporis curuatu-
 ram quinque. Sub uentre sex. Omnino sunt tredecim.

Cetus maris & bod in
 aqua & pisces

Natus sub illis stellis multas in piscibus. pauca loq; multo
 ambulabit ad eos motas. negotat ad pisces & quā lunę
 ab illis. si magis dicat. pacifera. & quies. & sparsa quod dicit

Eridanus a sinistro pede profectus orionis & perueniens usq; ad pistricem: rursus diffundit usq; ad leporis pedes & protinus ad antarcti cum tendit circulum. Huius figurationem circulus hyemalis diuidit ab eo loco quo ppe cōiūgit ceto. Hic scor pione & sagictario exorto occidere. Exoriri autē cum geminis & canero uidetur. Habet autem stellas in prima curuatura tres In secunda tres. Item in tertia usq; ad nouissimā septem. Omni no est stellarū numero tredecim.

Eridanus flumē

Vndus in aq; in aquario & pistris
 Natus sub eo pistrator erit & nauca ipsoq; abulat in aq;
 q; tabis. plus paup; q; diues. timide. p; vives i metu
 dampno & labore

Lepus autem infra sinistrum pedem Oriōis p̄ h̄ye/
 malem circulum fugiēs: ab eo inferiore parte cor/
 poris diuisus. Occidit sagictario exorto: orif cum
 leone. Habet autem stellas in utrisq; auribus sin/
 gulas. In corpore passim dispositas duas. In pedi/
 bus prioribus singulas. Et ita est omnino stellarū sex.

Lepus

Lepus in thames et gemmas

*Uanus sub eo no ditabit. timidy. et ex facili torret
 causa. multu ambulabit. modice laborand. iustabit
 s̄ impulsiab consequē fortunat*

O Orion: hunc a zona & reliquo corpore equinoctialis circulus diuidit cū tauro decertantē collocatū: dextra manu clauā tenentē & incinctū ense: spectantē ad occalum: & occidentē exorta scorpions posteriore parte & sagictario exoriēte: cum cancro autem toto corpore pariter exurgentē. Hic habet in capite stellas tres claras. In utrisq; humeris singulas. In cubito dextro obscuram unā. In manu similem unam. In zona tres. In eo quo gladius eius deformat tres obscuras. In utrisq; genibus singulas claras: In pedibus singulas obscuras. Omnino sūt decem & septem.

Orion

Orion in arietate & thaurum
Vltimus sub eo ariofub exit. fons & dines. de faali rixa ad
habz. ferent implim arma. Gamaida & cremator edi,
paop & rullans. Effolator homi. & nescient cadet. mltas
adustas. decollabit aut in bello pferuatur;

Canis leporem fugientē consequens posteriorib⁹
pedibus diuidit ab hyemali circulo: pedem dex-
trū orionis pene suo capite coniungens: capite ad
occasum spectans. sed caput ad equinoctialem cir-
culum tendit. Occidit oriente sagictario: exoriēs
autē cum cancro. Hic canis habet in lingua stellam unam. que
canis appellat. In capite autē alterā: quā nōnulli syriōn appellāt
de quo primū diximus. Pręterea habet ī utrisq; auribus obscu-
ras singulas. In pectore duas. In pede priore tres. Inter scapilio
tres. In sinistro lumbō unam. In pede posteriore unam. In pede
dextro unam. In cauda quattuor. Oīno sunt decem & nouē.

Canis maior

Canis. Oriens in cancro & leone

Natus sub eo visosus & odiosus est. attulit annis fidelis
de singulis rebus dicitur hęc fām. multa ambulabit spēs
paup. magis oīs deditur q̄ laborib⁹

21

Drocyon. Hic i lacteo circulo defixis pedibus equi/
 noctialem circulum tangit. Spectat ad occasum ut
 inter geminos & cancrum constitutus: qui q ante
 maiorem canem exoritur procyon est appellatus.
 Hic aut occidit exortu capricorni: exoritur cum
 leone. & habet unam stellam in capite & alia in pectore. In lum
 bo unam. Sed est omnino stellarum numerus triu.

Canis minor

*Chion canis minor in Capricornu
 & aquarum*

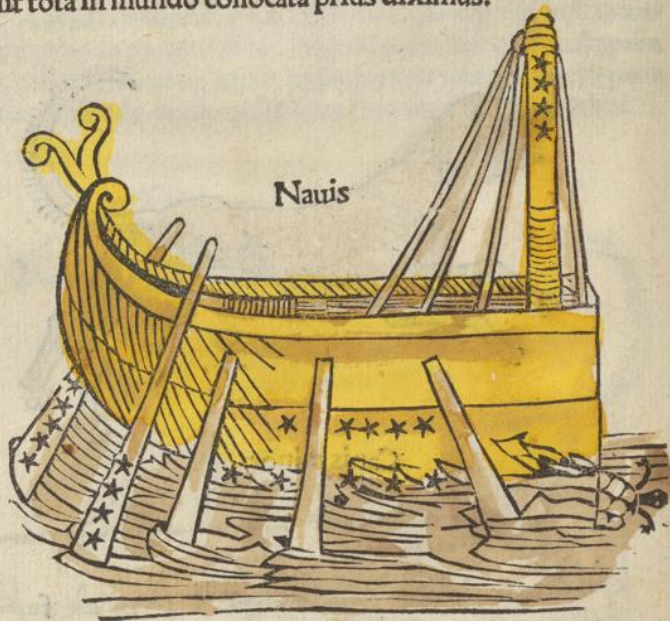
*Stans sub eo fidelis erit & sapiens festinus. opibus
 & itinere. Cum dolo & astucia quos d'p'ostat soluit
 Multum ambulabit & amotus laboribus modestabit
 Parca ditabit q' fortuna jbi exarcente non cogit
 s' eam negabit & spernit. plus in oio. raro la/
 borat;*

+ 1

f 1

Rgo. Huius puppis hyemalem circulum & maioris
 ris canis caudā contingens inferiore parte: nouis-
 sime nauis inclinata antarcticum circulum tangit
 Occidēs fagictario & capricorno exorto ut in ma-
 ri collocata exoriens cū uirgine & chelis. Hęc ha-
 bet in puppi ad singula gubernacula: ad primum stellas quinque
 Ad alteram quattuor. Circū carinā quinque: & sub reiectū quinq̄.
 Ad malum quattuor. Ita tota est stellaz uiginti triū. Quę quare
 nō sit tota in mundo collocata prius diximus.

Nauis ergo in canis & leonem

*Nauis sub eo parca dicitur. ambulabit in aq̄. quous
 illic negociari. Itē parca ad multas res p̄ se
 acquirendo. & fustata quoz spe bona in depp̄toz cadit*

Centaurus. Hic ita figurat: ut in antarctico circulo niti pedib⁹: bumeris hyemalē sustinere uideat: ca pite ppe caudā hydrē cōiungēs: hostiā dextra manu tenēs supinā: que pedib⁹ & extremo ore circulū hyemalē tangit inter eū & antarcticū orbē collocatā. Centauri autē crura a reliquo corpe diuidit circulus qui lacte⁹ appellat. Hic spectās ad ortus signorū: totus occidit aquario & piscib⁹ exortis. Exorit autē cū scorpione & sagictario. Habet autē stellas supra caput tres obscuras. In utrisq; bumeris singulas claras. In cubito sinistro unam. In manu unam. In medio pectore equino unā. In priorib⁹ poplitibus utrisq; singulas. In tercapilio quattuor. In uentre duas claras. In caudā tres. In lūbo equino nnā. In genibus posteriorib⁹ singulas.

Centaurus. sine
libre & pūdo pēpōl

Phyllirides

f z

Vlato sub eo hies⁹ erit. fortis. & longiss. Venator. nige
moss⁹ format⁹. ipate vinit. vestita pōsa hō arat
Cruaspect⁹. mediocri gubundab. pōcūb famulat alio
& p⁹ q; mouit sublimabit ad honores & distates. nemer
offendit. fletib. languis. dregul. & bonis. pmissa fortis
tenem

In poplitibus singulas. Oino sunt. xxiiii. Hostia autē habet in cauda duas. In pede de posteriorib⁹ primo unā. In utrisq; pedi/ bus unā. Inter scapilio unā clarā : & in priore parte pedū unam. Infra alterā. In capite tres dispositas. Oino sūt numero. x.

Ra antarcticū circulū ppe tangēs : inter hostie ca/ put & scorpionis caudam extremā collocat. Occi dens arietis exortu: exoriens cū capricorno. Hec habet in sūmo cacumine circuli ubi formatur stel/ las duas: & in imo alteras. Et ita est omnino stella

rum quattuor.

Ara
 putat abiss in Scorpion
 Natus sub eo parat dicitur / inatator car & infortunatus
 cur abominata. quatuor ingenios & factus & debilis natus
 timidis. atq; sciens.

HYdra trium signorū longitudinē occupans cancri
 leonis & uirginis: inter equinoctialē circulum &
 hyemalē collocat. Ita tamen ut caput eius conten-
 dens ad signum id qđ procyon uocatur: & totius
 hydre pprie quarta pars inter estiuum & equino-
 ctialē circulū uideat. Cauda autē extrema pene centauri caput
 regens: sustinet in dorso Coruū: rostro corpus eius tangente &
 toto corpore ad craterē tendente: qui satis longo discidēte in-
 teruallo prope inter leonē & uirginē constitutus uidet inclina-
 tior ad caput hydre quę occidit aquario & piscib' exortj. Oriē

Scorpius in arbore
 i medio leonis ip tota
 regine usq ad mē libra

Natus sub eo anserit &
 multa serua & oar fortuata. si qe simplice
 sua quo spum negliget fortuaz. quapp aliud depaupā
 & uisat. modas laborat. q. debilis et pyrex. Neqz cog
 noscat bona sibi occurrā;

autē cū his signis de quib⁹ supra diximus. Habet autē in capite
 stellas tres. In prima a capitis curuatura sex. sed earū nouissimā
 clarā. In secūda curuatura tres. In tertia quatuor. In quarta duas
 In quinta usq; ad caudā octo: omēs obscuras. Ita fiunt numero
 uigintis sex. Coruus autē habet in gutture stellā unam. In pennis
 duas. Infra pennā caudā uersus duas. In utrisq; pedib⁹ singulas.
 oīno sunt septē. Supra primā hydre curuaturā crater positus ha
 bet in labris stellas duas. Infra autē ansas duas obscuras. In me
 dio cratere duas. ad fundū duas. Oīno sunt octo.

Piscis autē qui notus dicit̄ inter hyemalē & antar
 cticū circulū media regiōe collocatus spectare ad
 exortū uidet̄ inter capricornū & aquariū ore exci
 piēs aquā quę fundit̄ ab aquario. Hic occidit̄ oriē
 te cancro. Exoritur autē cū piscibus. Sed est stella
 rum omnino. xii.

Pisda

Que ad figuratiōē siderū pertinent: ad hunc finē nobis erunt
dicta. Reliqua protinus dicemus.

Clarissimi uiri Hyginii de quinque circularum inter corpora
celestia notatione. & planetis. Liber quartus & ultimus.

Voniā in initio spherę circuli quę
quomodo efficerent ostēdim⁹ neq;
eos corpe siderū innotauimus: & si
duo nouissimi nihil ad solis cursum
ptinēt: hoc ē arcticos & antarcticos
de mediis dicem⁹. iii. Sed qm̄ arat⁹
quattuor circulis spherā plurimum
ualere dicit: neq; eorū aperte queq;
demonstrat: uoluntatē nostrā aper/
tius oñdem⁹. Et queadmodū in ini/
tio fecimus a boreo polo sumemus

exordium.

Quod estiuū circulū unū de quattuor esse dicemus: q;
tberinos tropicos uocat: quo circulo estatē cōfici
demonstrauimus. & si nō nemo dubitat: quare nō
utriq; circuli hoc est estiuus & hyemalis uno noīe
appellent. iō q; que nos estiuū diximus nonnullis
hyemalis fiat: & quo circulo hyemē cōfici diximus: eo circulo
aliis estas sit. Qd si uoluerint intelligere id ad nras collationes
mūdi esse demonstratū: q; inter estiuū circulū & arcticon sum⁹ cō/
stituti: nō ad illorū spherā q; ab hyemali circulo antarcticū habi/
tates nobis antipodes dicūt. facili⁹ ad nostrā accesserit uolūtate.
Si q; enī uoluerit eorū quos antipodas dixim⁹: q; inferiore a no/
bis circulo constituti uident spherā facere: nō imerito nostrum
hyemalē sibi estiuū circulū finxerit. Aut si quis scriptorū eorū
mentionē faciēs obscure uoluerit antipodas demonstrare: & di/
xerit qbus i capricornō estas sūma: aut i cancro hyems maxima

f 4

fiat: nō iperita ratione acutissime dixisse uidebit. Qd̄cūq; enim nostris circulis cōtrariū dixerit: id illis erit rectū. Sed ne lōgio re sermone preter cōsuetudinē utamur: ad inceptū reuertamur

Nestiuo circulo de quo primū dicere instituimus hęc signa siue partes eorū p̄spiciunt. Capita gemi/ norū aurigę genu utrūq; uel sinistrū Persei crus & humer⁹ sinister. Andromeda aut̄ a pectore sed ma/ nu sinistra diuidit. Atq; ita euenit ut caput ei⁹ cum toto pectore & manu dextra uideat̄ esse: inter estiuū & equino/ ctialē circulū: reliquū aut̄ inter estiuū & arcti cū finē. Preterea in eodē estiuo circulo: pedes equi pegasi uident̄ positi: & caput a reliquo corpe diuidit̄ oloris: & alę sinistroris ut uolātis ps nō magna. Ophiulę humeris ut circulū sustinere uideat̄. Virgo ppe hūc cōtingens a capite. Inter hūc & equinoctialē circulos collo/ cata est ut fulgēs ad austrū. Leo a pectore ad lūbos diuidit̄ ut ca/ put ei⁹ & corpis supiora crurib⁹ ps: inter hūc & arcti cū circulum uideat̄. Inferior aut̄ pars iter estiuū & equinoctialē circulū. Can/ cer aut̄ sic diuidit̄ medius: ut inter duos oculos ei⁹: circul⁹ traie/ ctus existimet̄. In his signis & hoc: ut ante dixim⁹: circulo cum uehit̄ sol: euenit nobis: q̄ hac inclinatione mūdi utimur: ut sint diei de ptib⁹ octo ptes. v. Noctis aut̄ tres. Neq; ita tñ ut ex ho/ rologiis sed ex spherę ratiōe. Cū enī spherā ita cōstitueris ut cir/ culus is q̄ arcticus uocat̄ semp̄ appareat. nūq; aut̄ antarctic⁹ exo/ riat̄. atq; ita spherā est cōstituta. si uoles circulū estiuū diuidere i/ ptes octo: ex his iuenies ptes. v. in spherā apparere. tres aut̄ in/ fra tanq; sub terra esse. At aliq; dixerit cur spherę circulos diui/ damus i ptes octo potius q̄ duodecim. aut quot libuerit alias ptes: hic nō spherā sed se fallere hac ratiōe inueniet̄ porro arbi/ tror. Si enī ita fecerit ex estiuo circulo ptes. xii. ex his ptes. vii. & dimidiū ptis apparere. quattuor aut̄ & dimidiū sub terra iue/ niet̄ esse. Itaq; euenit ut cū ad octo ptes addita dimidia sit: simi/ li ratione ad ptes quattuor. accedat ps dimidia: & fiat supra ter

ram ptes septē & dimidiū ptis. reliquū autē sub terrā qđ ē ptes
quattuor & dimidiū. Igit̄ oportet intelligere ut nō ī minutis pti/
bus & dimidiis fiat. sed certis numeris cōficiat̄ ut euenit in pti/
bus octo. Pręterea qm̄ sphaera diuisa in ptes. xxx. euenit ut ab
ęstiuo ad hyemalē sint ptes octo. nimirū certe eos circulos diui/
dem⁹ ī ptes octo. Pręterea qm̄ ab ęstiuo circulo ad equinoctia/
lem sūt partes. iiii. de. xxx. Et rursus ab equinoctiali circulo ad
hyemalē de ptib⁹. xxx. ptes. iiii. & ita nihilomin⁹ equinoctialis
ipse p se circulus medi⁹ diuidit̄: ut dimidia ps ei⁹ sit sub terra de
ptibus octo. ptes quattuor & totidē supra: & tota ratiō ad octa/
uam partē pueniat: nō dubiū est quin recte diuidat̄ ī ptes octo.
Pręterea cū sol p hos circulos currēs iter annuū cōficere uideat̄
& ab omniū signorū octaua parte: ut poster⁹ dicemus: incipiat
exoriri: ut ad aliud signū transire: neq; ulla alia pte signi utatur
recte ipsi quinq; circuli diuidunt̄ ī ptes octo. Pręterea cū septē
sidera ad eundē statū reuertant̄: quibusdā placuit: ut cuiusmodi
dies hodiernus fuerit in solis aut lunę tēpestate: eiusdem modi
octauo anno sit futur⁹: uere sphaera quoq; diuidet̄ in ptes octo.
Pręterea cū uideam⁹ octauo quoq; die eiusdē sideris horā pri/
mam aut quālibet deniq; esse ut cuius hodie fuerit hora prima
eiusdē octauā quoq; futurā: uerissimū ē ipsā quoq; sphaerā unde
horę sumunt̄ diuidi ī ptes octo. Sed ne reliqua prętermittamus
in hoc occupati: ad ppositū reuertamur.

Secundus ab ęstiuo equinoctialis ē circulus in quo
hec signa & partes eorū pspici possunt. Aries tot⁹
omnibus pedib⁹ innixus uidei. Hunc autē Arat⁹
omniū siderū celerrimū esse demonstrat etiam mi/
norē arcto: que breui spacio uertit̄ prestare: id qđ
uelit esse sic poterimus uel facillime itelligere. Cū sit enī maxi/
mus circulus equinoctialis in sphaera in eoq; aries ut affixus ui/
deatur. quomodo cūq; fuerint figure corporum collocatę ut ad
eundē circulū pueniant. necesse est semel uerti sphaerā. Qđ cum

fiat: & aries in maximo circulo & eodē tpe ad locū quo sidera
reliqua pueniāt: necesse est eū celerrimū dici, sed nos ad circuli
effectiōnē ueniemus. & reliqua dicem⁹, in eodē tauri genua ut
fixa pspiciunt. & si nōnulli ita finxere ut uno genu hoc ē dex/
tro nixus: sinistro ppe pede cōtingere uideat: De hoc i medio
relinquem⁹. Sed in eodē circulo, zona Orionis ut ipso circulo
přcinctus existimet. Hydra flexu a capite primo ut ceruicib⁹
erectis cancrū cōtingere uideat. & ex inferiore corpe bydrę cra/
ter cū coruo uelut fixus esse circulo conspicit. Item pauç stellę
chelarū: eodē adiūgunť Ophiulci genua eodē circulo a reliquo
diuidunt. Aquila sinistiore pēna pene eū cōtingens figurata
est. Eodēq; circulo caput pegasi cū ceruicib⁹ nitit. His corpibus
signorū equinoctialis circulus finit. Quo sol cum puenerit bis
uno anno cōficit equinoctiū: hoc est in ariete & chelis. In hac
enī parte spherę & uer & autumnus confici existimat. ita ut uer
sit in ariete. autumnus in priore pte scorpionis. Quod signum
nōnulli librā dixerunt: per hunc circulū transiens sol ab ariete
ad chelas: efficit sex mensiū diē: bis locis q; intra arcticū uident
orbē. Noctem autē bis qui antarctico circulo sūt clausi. Quare
magis bis locis nemo potest durare. Et rur: us ab autumno usq;
ad Ver: hoc est a chelis usq; ad arietē pueniens efficit bis locis
sex mensib⁹ ppetuis diē in quib⁹ ante noctē demonstrauimus.
Ecōtrario autē noctē bis qui boreo polo sūt pximi. Sed de hoc
ante dixim⁹. Neq; enī mirū est hac colatiōe spherę id euenire.
Erecto enī boreo polo neq; inq; occidente euenit: ut corpora
queq; que ei pxima sūt circulo sero occidere uideat. Id ex hoc
intelligere licebit. Cū in his partib⁹ spherę habitet que pars est
ab estiuo circulo ad orbē q; arcticos uocat. & de arctico circulo
hoc ē de duabus urtis & dracone. caput draconis maxime niti
ipso circulo uideat: ita ut bis qui engonasin uocat inter estiuū
& arcticū locat: caput draconis premere intelligat: quicūq; ut
ante dixim⁹ ad ipsū caput draconis habitat: ita longo die utunt

ut eis ne tertia quidem horę pars in unaquaq; nocte his obtin-
gat. Itaq; Aratus ait,

Item Cicero dicit. qđ caput hic paulū sese subitoq; recōdit. or/
tus ubi atq; obit⁹ pte admiscen^t in una. De hoc Homer⁹ quoq;
in odissea ita breuē noctē eē dicit: ut pastores cū alii exigāt alii
reducāt pec⁹: possint ali⁹ aliū audire: cū unus ppter noctē pecus
reducatur: alter ppter lucē exigat: s; nos ad ppositū reuertamur.

Tertius ab æstiuo circulo q hyemalis uocat: his cor-
porib⁹ & eorū ptib⁹ finit. Nā mediū capricornū di-
uidēs: & pedes aquarii: p caudā pistriq; ut traiect⁹
uideat. Diuidit etiā leporē fugientē a crurib⁹ & q/
dam pte corporis: & canis sequentis pedes: & nauis
iplius puppim: centaur: iq; ceruices a reliquo corpore diuidit.

Scorpionis extrema cauda q acumen uocat: eodē circulo con-
iungit. Sagittarii arcus eodem orbe deformat. Huius orbis in-
fra terram sunt de partib⁹ octo. partes quinq; supra terrā autem
tres. Itaq; it breuior dies nocte ut ante demonstrauius.

Quartū circulū zodiacū eē Arat⁹ demōstrat: de quo
ante dixim⁹ & posteri⁹ dicem⁹. Sed arat⁹ nō ut reli-
qui astrologi ab ariete. xii. signa demōstrat: hoc est
uere incipiente: sed a cancro hoc ē ipsa estate. Nos
autē qm ab ariete incipim⁹: ita protin⁹ dicemus. In
hoc enī circulo sic. xii. signa figurant: Aries Taurus Gemini. In
his trib⁹ signis uer demōstrat: & equinoctiū uernū. Cancer Leo
Virgo. In his signis maxie estas cōficiē. Sed sol incipit a uirgi-
ne iā transire ad equinoctiū autūnale Cbele. Scorpius Sagitta-
rius. In his trib⁹ signis autumn⁹ efficiē: & equinoctiū autumnale
Capricorn⁹ Aquari⁹ Pisces. In his trib⁹ signis sol hyemē cōfice-
re demōstrat. Et si nulla sunt signa. xii. sed. xi. ideo qđ scorpio
magnitudine sui corporis duoz locū occupat signoz. E quibus
prior ps cbele: reliqua aut Scorpio uocat. Priores enī astrologi

cū oēs res ad .xii. ptes reuocarēt. ut mēses & horas & latitudinē signorū. Itaq; & signa p que res oēs significant. .xii. uoluerūt eē.

Ed qm̄ septē circulis ī phēmio ppositis: de quatuor circulis mentionē fecim⁹ ne septē ex ordine demōstratis: aliqd a nobis obscuri⁹ dictū uideatur de septē supant. .iii. arcticos: antarcticos & ille qui Lactē uocat. Itaq; de his dicere incipiem⁹. Arcti- con igit orbē sustinet caput dracōis cū reliq; corpis pte. Cephe⁹ aut pectore suo circulū iūgit. eodē orbe nitunt & pedes maior⁹ Virg. Præterea sedile cassiopeie cū pedib⁹ ei⁹ nitit ipsi circulo: & de dextro pede genuq; sinistro & pedis priorib⁹ digitis ei⁹ qui engonasin uocat: & man⁹ sinistra boetis exteriori pte circuli puenit cōiūcta. Ad antarcticō aut circulū puenit extrema nauis Argo. pedesq; cētauri posteriores adiungunt. Priores aut ppe cōtingere. Et arā uidet ppe affixa Eridaniq; fluuis extrema signi- ficatio.

Eliquū ē nobis diffinire quē supra Lactē orbē demonstrauim⁹. Ipse enī diuidit Oloris extremā sinistra pennā: quē extra estiuū puenit finem. Præterea transit manū dextrā Persei & ab humero sinistro Aurige pueniēs sub manū ei⁹ dextrā. Et geminorū genua & pedes ei⁹ signi qd̄ procyon uocat. Hic diuidens equinoctialē & estiuū circulū: tangit extremū sinē mali: qui in argo naue defixus uidet. Deinde rursus reuertēs genua cētauri diuidit a reliquo corpe & extremā caudā terminat Scorpiōis: & arcū mediū Sagittarii: & aqlē dimidiā pte p ei⁹ transiēs penas

Voniā de hisq; rebus expoluimus ordine: mundi rationē: & quēadmodū moueat protinus dicemus: & in .xii. signoz exortu quē deinde corpa cōsequant: & quē pueniant ad occasum. Cōuenit nobis mundū ab exortu ad occasum cōuerti. Ideo q̄ uidemus stellas exorientes ad occidentem conuerti. Sic enim

primū poterim scire qd sit exort⁹: & q occasus. Si q̄s enī nostrū
 aliq̄s astiterit cōtra exorientē solē necesse ē arctos a nobis a si/
 nistris ptib⁹ esse. Cū id ita fiat: illud quoq̄ necesse ē ut oīa c dex/
 tris ptib⁹ exorta: in sinistris occidere uideant⁹: de quo & añ di/
 ximus. Igit̄ cū uideam⁹ stellas exoriri & occidere: necesse ē mū/
 dū quoq̄ cū stellis uerti. Sed nōnulli aiūt nihilomin⁹ id eueni/
 re posse: ut si stāte mūdo stellę exoriant⁹ & occidāt: qđ fieri nōn
 pōt. Si enī stellę uagę feruntur: neq̄ mūdus ipse uoluit: nō pnt
 corpa stellis figurata icolumbia & certa pmanere. Illud enī uide/
 mus in toto mūdo stellas erraticas esse. v. neq̄ horū cursū quēcūq̄
 posse diffinire. Aratū ipsū quoq̄ negare se difficiles eorū cursus
 interpretari posse. quō igit̄ cū. v. stellas nemo possit obseruare:
 tot milia quisq̄ possit puiderē: nisi q̄ pmittat hoc: cursus s' ella/
 rū posse esse & nihilomin⁹ figuras corporū pmanere: qđ si nō ē:
 tota sphaera ad irritū reuocabit. Quicūq̄ enī sphaerā fecerit: non
 poterit efficere ut sphaera stante nihilomin⁹ stellę uersent⁹. Illud
 etiā uidem⁹ in extrema cauda draconis stellā esse: quę in se uer/
 tat⁹: & ī eodē loco cōstet. Qđ si oēs stellę uagę ferunt: hanc quo/
 q̄ loco moueri necesse est: qđ nō euenit. Igit̄ necesse est mundū
 quoq̄ nō stellas uerti. Quoniā ostendim⁹ mundū cum stellis q̄z
 potius stellas p se uerti: nūc reliqua dicemus

Vm enī traditū sit nobis prius noctem q̄z diē fieri
 noctē dicem⁹ umbrā terrę esse cāq̄ obstare lumini
 solis. Et si nōnulli dixerunt in solis cursu euenire:
 ut cū puenerit ad eū locum ubi occidere dicat⁹: ibi
 montiū magnitudinē a nobis lumē auerti solis &
 ita noctē uideri. Qđ si ita sit. nimirū eclypsim solis uerius q̄z no/
 ctem dixerim⁹. Sed aliter esse ex ipsa sphaera licebit intelligere

Rizon enī diuidens ea quę uident⁹: & quę nō ap/
 parent. ita diffinit sphaerā: ut semp sex signa de. xii
 in Hemispherio uideantur supra terrā. sex autem
 signa sint infra sub terra. Igitur cum ī uno eorum

sol nixus ferri uideat: ab eo circulo qui orizon uocat exoritur
 Itaq; incipit lucere, Cūq; nihilomin⁹ ipse mūdus uertat cū reli/
 quis signis. Sed quo facili⁹ intelligat: ponam⁹ solē esse in ariete
 a quo. xii. signa instituim⁹ numerare. Igit̄ cū sol sit ī ariete exo/
 riente dies est: q; cū uertēte se mūdo puenit ad eū circulū q; men/
 sembrinos uocat: efficit diei partē dimidia. Sed sic etiā facilius
 intelligit. & rursus ab eodē ariete incipiem⁹. Cū aries est exor/
 tus: prēter eū signa sūt in supiore hemisphērio. Pisces. Aquarius.
 Capricorn⁹ Sagittarius Scorpio. Horū cū tria signa occiderint:
 hoc est Scorpius Sagittarius Capricornus. exorta sunt tria que
 arietē sequunt̄. hoc est Taurus Gemini Cancer. Tū fieri dimi/
 diū diē necesse est: & arietē puenire ad eū: quē mensembriū esse
 circulū supra dixim⁹. Cū autē cū reliq; signis ipse aries occidit:
 & exortus ē Leo Virgo: tū chelē exoriunt̄: & in supiore hemi/
 sphērio ariete occidēte uehunt̄. Quē cū occiderint: rursus aries
 exortus efficiet lucē. Sed ne in dubiū ueniat: cū ariete occiden/
 te dixerimus chelas exoriri: qd de reliq; signis sine sphēra pos/
 set intelligi: sic inueniet̄. In quocunq; signo sol fuerit exoriens
 qd cūq; ab eo signo septimo loco fuerit: id noctu primū exorie/
 tur & ita cōficiet cursum. Mūdus enī ipse semel in die ac nocte
 uerti uideat. Itaq; euenit ut ipsa signa. xii. semel ī die ac nocte ui/
 deri possint. Sed ne solis curs⁹: de quib⁹ postea sum⁹ dicturi: po/
 tius q̄ qd ante cepim⁹ enumerem⁹: ad inceptū reuertemur. Di/
 ximus enī principiū mūdi esse noctē: deinde diē. Inter noctem
 & diē prēter umbrā terrē nihil interesse arbitramur. Sed qm̄ si/
 gnorū supra & corporū exortus instituim⁹ ad hoc pueniemus.

Gitur uertente se mūdo p utrosq; polos & Axem
 quem supra dimēsiōē sphēre diximus esse: & ita
 sphēra collocata: ut unus polus semp sit supra ter/
 ram: alter nunq; exoriat̄ necesse est: Arctus quoq;
 & reliqua corpa que sunt in arctico circulo nunq;
 occidere: reliq; autē omnia exoriri & occidere: qd inferiora sūt

ab eo circulo quem nunq̄ occidere diximus. Id eni posse fieri
hęc edocet causa. Videmus caput extremū draconis: qđ maxi/
me arcticon extra circulū prominet: quodā tēpore ita occide/
re existimat: ut exortus cū occasu p̄miscet: ut & ante diximus.
Si autē pars aliqua occidere de sūmo circulo uideat: necesse est
omnia: que sūt inferiora exoriri & occidere. Igitur cōuenit no/
bis sidera uertēte mūdo occidere & exoriri. Pręterea hac incli/
natione cęli: cū unus circulus ita sit erect⁹ ut nūq̄ occidat. alter
ita sit terrę subiectus: ut nūq̄ exoriat: quicūq̄ circuli fuerint in
sphaera: hoc est ab æquinociali ad polum: qui Boreus appellat:
nullus erit eorum qui nō maiorem partem circūductionis ha/
beat supra terram. Qui autē ab æquinociali fuerint circulo ad
eū polum qui notius appellatur: omnes inferiorē partē maio/
rem habebunt q̄ superiorem. & quanto magis ad polū notium
acceserint: hoc maiore partem sub terra habere p̄spicientur. Et
quanto magis ad boreū finē uenerint: hoc maiore partē circuli
supra terram tenere uidebunt. Quo enī erectior ipse polus fue
rit hoc magis & circuli ei⁹ erectiores uidebunt. Quod cum ita
sit: si duo sidera simul fuerint orta: unū ab arctico: alterū ab an/
tactico circulo: seri⁹ occidet: id sidus qđ ab arctico circulo fue
rit exortū. ideo q̄ maiore habet circūductionē sphaerę: q̄ quod
a notio polo est ortū. si autē simul occiderint: seri⁹ exoriet id
signū quod ab antarctico fuerit exortū: ideo qđ tota illa colla/
tio mūdi maiore partem habeat sub terra: q̄ illa pars que in bo
reo polo est finita. Et nō modo signa que sūt ad arcticū finē col
locata: p̄stantib⁹ corporibus: aut seri⁹ occidunt: aut ante ex/
oriunt q̄ ea que notio polo depinxim⁹. Sed ipsa quoq̄ corpo
ra inter se dissentiūt: ut si qđ inferius sit signum: & id cum supe
riore exoriat: tamen seri⁹ occidat. Econtrario itaq̄ si qua sunt
signa ab æquinociali circulo ad notiu polū figurata: horū si qua
signa pariter exorta fuerint: citius occidēt que p̄xime polū ac/
cedāt. Euenit etiā ut nō modo que simul sint exorta sidera ex

his ferius occidat: que p̄xime arcticū circulū sūt collocata. Sed etia si qua eorū ante exorta fuerint: que sūt ad notiū polū finita: tñ ante occidat: q̄ ea corpa que in Boreo polo figurata esse supra demonstraui: iō qđ maiore circūductione spherę utunt ea corpa: que ab equinoctiali circulo ad arcticū finē sūt cōstituta. Igit ostendim⁹ qua inclinatioe mūdi spherā sit cōstituta. Nūc ad .xii. signa reuertemur. & quoz exortu que de reliqs corpib⁹ occidant aut oriant cōmemorabim⁹: & initiū ab ariete faciem⁹

Arietis exortu: sinistra pars andromedę puenire. Ara autē occidere uidei. Cū eodē sidere exorit & persei caput usq; ad umbilicū: ut dubiū fore uideatur: zona ei⁹ utrū usq; extremo ariete an tauro primū ex oriente pdeat ad lucē. Tauro autē exorto que pri⁹ dubia fuerūt oīa sūt certa. Nā & ara oīno occidit: & perseus tot⁹ ē ortus: & aurigę caput cū reliquo corpe dūtaxat: ad sinistrū pedē uidei. & pistrix a cauda exoriēs pspicif. Hoc signo primū occidere boetes uidei & si cū q̄ttuor signis occidit: neq; tñ totus ad terrā pōt uenire. Nā man⁹ ei⁹ sinistra circulo arctico cōclusa: neq; orit neq; occidit. Geminis exorientib⁹ tota iā pistricis & fluminis Eridani prior pars apparet: & orion exoriri uidei. Occidit autē Ophiulcus a pedibus genuū sine. Cancer exoriēs obscurat dimidiā partē Coronę: pistricisq; caudā: & notum piscē: & caput cū reliquo corpe ad umbilicū ei⁹ qui engona sin uocat. Ophiulcū a genib⁹ ad humeros: & anguē totū p̄ter caput & ceruicē: que ex estiuo circulo tendit ad coronā. Boetē p̄pe totū: terra tenet tectū. Exorit autē & orionis corp⁹ ad zonā & eridan⁹ totus apparet. Exortu leonis reliq; pars occidit coronę: cū capite & ceruicib⁹ anguis & ophiulco. Engona sin autē qui uocat ei⁹ p̄ter sinistrū genu & pedē nihil apparet. & Boetes tot⁹ obscurat. Exorit autē caput hydre cū lepore toto. & procyon cū pedib⁹ prioris canis: & aquila tota. Virgo autē exoriens: nō pauca sidera obscurat. nā statim lyra occidit cū sagicta

97
& delphino: & Oloris a capite corpus usq; ad caudā prope oc/
cidit: & fluminis prior pars & equi caput cū ceruicib⁹. Exoritur
autē hydra sine crateris: & canis totus: & nauis argo sine totius
ueli. Chelis exorientib⁹ uidet^r & boetes exoriēs totus: & to/
ta nauis apparet argo. hydraq; præter cacumen extremū caudę
qđ est sub terra. Exorit etiā genu & sura ei⁹ dextra: qui engōna
sin uocat. Hunc eadem nocte occidere & exoriri licet uidere.
Reliquū autē corp⁹: cum Scorpionis & Sagictarii puenit parte.
Præterea cū chelis exorit cauda cętauri: Occidit reliquū Pegasi
corpus: & oloris extrema cauda: & Andromedę caput cū umbi
lico pegasi: & pistrix reliquo corpe ad ceruices: ut caput eius so
lum uideat: & caput cephei pendēs ad pistricis occasū cū mani/
bus & humeris puenit ad terrā. Scorpione exoriēte duę par
tes fluminis occidūt: & reliquū corpus andromedę cum capite
Cephei. Occidit etiā cepheus capite ad humeros: quę pars est
extra arcticū circulū cōstituta: obscurat etiā cassiopeia resupina
ta occidens. Exorit autē corona quę ante cętauri pedes iacere
existimat: & hydrę reliquū: qđ caudā esse supra dixim⁹. Prouie/
nit etiā & corpus cętauri: qđ equina figura uidet^r: & ipsius ho
minis caput: & hostia quā tenere eū supra diximus. Deniq; ad
id corpus qua sine pedes ei⁹ sūt priores. Ophiulci autē dūtaxat
caput exorit: & ipsius anguis caput: qđ est contra cancrū. Sa/
gictariū exorientē. Ophiulcus tot⁹ exoriēs insequit: & anguis
qui ab eo tenet: caput eius: qui engonasin uocat. Et sinistra ma/
nus eiusdē. Deinde lyra tota cū Cephei capite & humeris exit
ad lucē. Occidit autē canis maior cū Orione toto & lepore: &
aurigę superiore parte corpis. Præterea caput & pedes eius. Occi/
dit etiā totus Perseus præter crus & pedē dextrū. Argo autem
puppim solā relinquens: puenit ad terrā. Capricornus exo/
riens: hęc sidera ad terrā premere uidet^r: reliquā figurā nauis &
signū qđ procyon uocat. Eodē tpe & reliquū corp⁹ occidit Per/
sei. Exorit autē Olor cū aquila & sagicta: & ara quā pximā esse

notio polo diximus. Aquarius exoriens: ad dimidiã partẽ
corporis equi pedes secum de terra ducit: & caput cum ceruice
pegasi. At etiam centaurus a cauda ad humeros uirilis corpo-
ris occidit: cum hydrẽ capite: & ceruicib⁹. Piscibus exorien-
tibus: occidit reliquũ hydrẽ corpus: & ipse Centaurus. Exorif
autẽ piscis qui notius uocatur: & andromedẽ dextra pars cor-
poris.

De Sole & luna: ac ceteris planetis.

Ic igit exorientib⁹. xii. signis: reliqua corpora oc-
cidere & exoriri uident. Sed ut ante dixim⁹: nũc
protinus de solis cursu dicemus. Necesse ẽ enĩ so-
lem: aut ipsũ per se moueri: aut cum mundo uerti
uno loco manentẽ. Quod si maneret: necesse erat
eodẽ loco occidere & exoriri. a quo pridie fuerit exort⁹: quẽ/
admodum signa eodem loco semp oriuntur & occidunt. Prẽte-
rea si ita esset: necesse erat: dies & noctes oẽs equales esse: ut q̃z
longus hodiernus dies fuerit: tam longus semp sit futurus. Itẽ
nox simili ratiõẽ semper equalis permaneat. Qd̃ quoniam nõ
est: illud quoq; necesse ẽ cũ uideamus esse dies inæquales: & so-
lem alio loco hodie occasurũ: & alio heri occidisse. Si igit aliis
locis orif & occidit: necesse est eũ moueri: nõ stare. Solem autẽ
contra mundi motum currere: sic possumus intelligere. Euenit
enĩ ut duabus ex causis sidera nõ possumus uidere. Quarũ una
est cum abierint infra terrã: nostrũ quoq; effugere cõspectũ: ita
ut inferius hemispberio ostendit. Altera autem est ratio: quod
ppter fulgorem solis & uim maximã luminis sidera obscuren-
tur. siue quod stellis obsistit: ne candor earũ ad nostros perue-
niat aspect⁹: siue sua magnitudine luminis officit oculis nostris
ne prẽter eius ignem aliam rem superiorem pspiciamus. Quod
magis uerisimile uidetur. Neq; enim solis ignem eiufmodi ui-
demus. cuiusmodi reliquos ignes intelligimus. Sed ita lumen
auertit nostrum: ut ipse quoq; nobis non igneus: sed albus esse